

زیبا کرباسی

**اشعار زیبا کرباسی ادعانامه
یک زن است علیه مردها
او فرهنگ پدرسالاری مرد را
محکوم می کند**

ناصر امینی - دیپلمات پیشین

**اشعار زیبا تازیانه ایست بر گروه
جامعه ای که حقوق زن را بلعیده است**

هرگز مردان از دهان زنان چنین شلاقی از سرایندگان نخورده اند

آه واره ها اثر زیبا کرباسی تحت عنوان ادبیات تبعید به نام « جیز » منتشر شده است. نثری است که به شعر تنه می زند و شعری است که به نثر شباهت دارد. هرچه هست شعر نیست ولی طعم شعر دارد، کلام موزون نیست، پای بند قافیه و ردیف نیست ولی جوهر شعر را در خود دارد. آه واره ها ادعانامه یک زن به نمایندگی نسل خویش علیه نگاه غیرقابل تحمل مردهاست به موجودی به نام زن.

آه واره ها یک اعاده حیثیت است از زن که فرهنگ پدرسالاری مرد را محکوم می سازد. معلوم نیست چرا شاعر به این کتاب عنوان « آه واره ها » داده است زیرا در این کتاب اثری از « آه » و اندوه نیست ولی جملات چه کوتاه و بلند تازیانه ایست به گروه جامعه ای که همه حقوق زن را بلعیده است. سبک زیبا کرباسی متأثر است از کلام توراتی کلام خواجه عبدالله انصاری و کلام شمس نامدار عاشقان و متفکران و الهام دهنده نسل جدیدی که به بهانه سیستمی که بر او رفته مولوی و شمس را در خاطر زنده می دارد و به همین دلیل است که زیبا کرباسی نتوانسته است کتاب خود را در صفحه اول به بیتی از مولانا تزئین نکند، در حالیکه هیچ یک از جملات و بیت های بریده بریده او در این کتاب به سبک مولانا شباهتی ندارد تنها یک جا بعنوان این که دختری است از تبریز و از دیار شمس نام او را به ذهن خواننده باز می آورد.

افسوس که نمی توانم در یک مقاله همه حرفهایم را درباره این کتاب احتمالاً ناشناخته بیاورم ولی به ذکر چند مورد دل خوش می کنم.

زیبا کرباسی می گوید : **چه خوش است این شمع که آب می شود ولی آفتاب را نمی شناسد**، که مراد او اینست که زن شمع انجمن افروز مردهاست و همه هنرمندان از نویسنده، شاعر، ترانه ساز، مجمه ساز، طراح و نقاش به پیکر این زن آویخته اند، این زن انجمن افروز ذوب می شود ولی خبر ندارد از آفتاب آزادی. زیبا کرباسی در آنجا که می گوید : **آب در گرداب به سرگیجه است و نمی داند به کجا می رود**، حال زن امروز را می گوید که هویتی ندارد و سنگسار می شود پس نمی داند هویت خود را در که یابد. زیبا در عشق « همیشه بهار » است وقتی می گوید : **من و او با فصل ها غریبه ایم**، یعنی که رنگ عوض نمی کند.

در نوشته ای می گوید : **آدم شده ام انگار بگو عشق برآ**، یعنی که زن از حالت معشوق بودن و مفعول در می آید و حق عاشق شدن دارد. در بعضی قطعات واژه های فارسی - عربی - فرنگی کنار هم آمده است. او نمی ترسد که لغت انگلیسی ملانکولی را کنار دیگر واژه های فارسی برابر آن بنهد، او از بر هم زدن نظم شعری لذت می برد. زیبا وقتی از زن شرقی حرف می زند به شمس تبریزی، مولوی، آندره ژید در مائده های زمینی و بیلیتیس می اندیشد. هر جا شعر در جای خود نیست شرمی ندارد که خطای عروضی کند و بگوید : **بگذار کمی نفس بکشد شعر**.

گاهی از سکوت زمان به وحشت می افتد فریاد بر می کشد که : **سکوت سکوت تا گوش کار می کند سکوت**.

پس به جبران این سکوت خود را برهنه می کند، خود را بدنام می کند خود را بر می نمایاند، خود را افشا می کند، خود را انشا می کند تا مرد ستمگر شیفته زن را به « پته پته » اندازد. چه اینها شعر باشد چه نثر معانی که زیبا به آن چنگ انداخته است تازگی دارد. وقتی که ستاره صبح را تا طلوع آفتاب تشریح می کند، زیبا می خواهد بگوید این زن دیگر پرنده قفس ما مردها نیست پس ندا می دهد که : **پا گرفته عشق در دلم**. زیبا سوزش عجیبی از بابت تنهایی در دل دارد.

او تنهایی خودش را شرح نمی دهد، همه زنها را تنها می بیند، به همین دلیل است که فریاد می زند : **چرا جَم نمی خوری از جایت**. چه شاعر باشد، چه نویسنده آنچه امروز از کلام زیبا کرباسی دستگیر ما می شود فریادی است استوار، بی هراس، پرامید در آستانه فتح نیت خود. کتاب « جیز » به بررسی بسیار وسیعی احتیاج دارد در یک سمینار با حضور زنان و مردانی که می ترسند مثل او بگویند : **برهنه، برهنه می چرخم**.

هرگز مردان از دهان زنان از عهد مهستی تا فروغ فرخزاد و امروز چنین شلاقی از سرایندگان نخورده اند.

راه او اگر ادامه یابد منتهی به عقب ماندگی مردها خواهد شد. حقیقتی است که ما مردها در برابر مسئله « برابری زن و مرد » عقب مانده ایم، پس گرائیم، پس ندانسته ظلم می کنیم. اینجا است که او در صفحه 92 به راحتی می گوید : **مرده بودم دیروز پس می خواهد زنده باشد امروز**.

خون زندگی در رگ نوشته های این زن جسور می جوشد چه بهتر که کتاب « جیز » او را بخوانیم و او را مطرح کنیم از آن روزگار که همه القاب از آن مردان باشد و زن به ضعیفه ملقب گردد دور شده ایم بنابراین باید گوش خود را به زیبا کرباسی بدهیم.

* * *

مشروح این گزارش روی شبکه جهانی اینترنت سایت: ناصر امینی

www.aria7000.com

www.nasseramini.persianblog.com

www.nasseramini.ifrance.com

www.asre-nou.net

www.kianiran.com در آرشیو مصاحبه های رادیویی